

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБІНАРІВ ТА ЇХ РОЛЬ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Різноманітні форми онлайн-навчання дозволяють дистанційно отримувати знання в самих різних напрямках, набувати нові навички та вміння. Завдяки вебінару, стають доступні вузькоспеціалізовані онлайн-курси і консультації провідних фахівців з географічно віддалених від слухача місць, на що не завжди можна розраховувати у традиційній системі навчання.

Проблемою, яку ми розглядатимемо у цій статті є здобуття навичок у використанні вебінарів, під час роботи та навчального процесу. В наш час, коли комп'ютерні технології задіяні майже в усьому, що оточує людей, освіта залишається однією з небагатьох білих плям, в якій комп'ютерні технології не займають належного місця. Також ми розглядаємо аспекти використання вебінару під час викладання, як форму спрощення навчального процесу, і подальшої зацікавленості учнів.

Завдання:

1) *Поняття вебінару*

2) *Класифікація вебінарів:*

Вебінари як форма онлайн-навчання: онлайн-курси, онлайн-семінари, онлайн-тренінги.

Вебінари як інструмент ділового спілкування: онлайн-наради, онлайн-презентації, онлайн-зустрічі, онлайн-конференції

3) *Різновиди проведення вебінару*

4) *Аспекти використання вебінару під час викладання дисциплін загального циклу.*

Перші системи текстового спілкування в режимі реального часу, такі як IRC (Internet Real Chat), з'явилися на самому початку історії Інтернету, в кінці 1980-их. Веб-чати, ПЗ для миттєвого обміну повідомленнями побачили світ у середині 1990-х. Перша ж повноцінна можливість конференц-зв'язку з'явилася в кінці 1990-х, після чого було розроблено безліч інших засобів спілкування в режимі реального часу.

Торгівельний знак терміна «webinar» був зареєстрований в 1998 році Еріком Р. Корбі (Eric R. Korb), але він був оскаржений в суді і зараз належить компанії InterCall. [1]

Поняття вебінару. Вебінар - це сучасний мультимедійний інструмент для організації онлайн-навчання та ділового спілкування через Інтернет[1].

Вже саме походження слова вебінар (web + семінар) частково відповідає на питання «що таке вебінар?», Оскільки передає його суть: навчання за допомогою веб-технологій. Ви можете, не виходячи з дому, відвідувати онлайн-курси, приймати участь в онлайн-семінарах або онлайн-тренінгах різної тематики. Завдяки сучасним мультимедіа для учасників вебінару створюється ефект повної присутності – ви отримуєте не тільки нову інформацію, але і можливість прямого спілкування з тренером та колегами по навчанню, а також індивідуальні консультації викладачів і допомогу у важких питаннях.

Крім online-навчання, за допомогою технології проведення вебінарів можна вибудувати цілу систему віртуальних комунікацій - онлайн-презентації, інтернет-конференції, онлайн-зустрічі. Таким чином можна не тільки оптимізувати процес дистанційної освіти, але й вирішити проблему віддаленого спілкування філій з головним офісом в середовищі великих корпорацій, менеджерів або служб підтримки з клієнтами і т.д.

Вебінари бувають різних видів і покликані вирішувати різноманітні завдання. Але в будь-якому випадку процес комунікацій відбувається наступним чином: тренер або викладач, перебуваючи перед своїм комп'ютером, веде заняття, спілкуючись з аудиторією за допомогою веб-камери, мікрофона і

наушників (динаміків), спілкуючись з аудиторією в аудіо-, відеоформаті і в чаті. Мультимедійні засоби майданчики для проведення вебінарів дозволяють демонструвати слайди, графіки, схеми та відеозаписи, завантажувати документи в різних форматах, використовувати «дошку для малювання», проводити опитування. Ведучий вебінару може також «передати мікрофон» учаснику.

***Отже:** Вебінар – це мультимедійний інструмент для організації онлайн-навчання та ділового спілкування. З цілою низкою віртуальних комунікацій, для оптимізації процесу навчання. У залежності від поставленої мети можна вибирати найбільш підходящий формат вебінару.*

2. Класифікація вебінарів. Вебінари як форма онлайн-навчання: онлайн-курси, онлайн-семінари, онлайн-тренінги Різноманітні форми онлайн-навчання дозволяють дистанційно отримувати знання в найрізноманітніших напрямках, набувати нові навички та вміння. Завдяки вебінару, стають доступні вузькоспеціалізовані онлайн-курси і консультації провідних фахівців з географічно віддалених від слухача місць, на що не завжди можна розраховувати у традиційній системі навчання.

Онлайн-тренінги дають слухачам можливість удосконалювати свої особисті або професійні якості, а для тренерів та викладачів вебінари є унікальною можливістю звернутися до багатомільйонної аудиторії Інтернету. Число слухачів вебінару не обмежена, і ці заняття можуть відвідати люди з усіх куточків планети. Цікава форма онлайн-тренінгів і для комерційних організацій. Будь-яке підприємство, що має розгалужену мережу філій, стикається з проблемою професійного вдосконалення персоналу на місцях. Онлайн-тренінги дозволяють успішно вирішувати ці завдання, не відриваючи людей від основної роботи. Вебінари значно скорочують витрати на відрядження організації.

Вебінари як інструмент ділового спілкування: онлайн-наради, онлайн-презентації, онлайн-зустрічі, онлайн-конференції. Онлайн-презентації.

Достовірну і якісну інформацію тепер можна викласти для усієї цільової аудиторії без обмежень у часі і просторі. Онлайн-презентації дозволяють продемонструвати нові товари та послуги, докладно розповісти про їхні особливості, а також отримати від слухачів зворотний зв'язок – у вигляді анкетування, опитувань, безпосереднього спілкування в чаті. Онлайн-презентацію зручно провести на спеціалізованому сервісі, яким є портал, зробити запис вебінару, а посилання на неї потім використати для подальшої роботи з клієнтською базою.

Онлайн-зустрічі, онлайн-наради, онлайн-конференції. Для компаній, що освоїли технологію організації і проведення вебінарів, цей сервіс стає незамінним засобом вирішення багатьох щоденних завдань: онлайн-зустрічі з розподіленими з обговоренням складних питань у режимі реального часу, онлайн-наради між великою кількістю співробітників, розташованих в різних офісах, вирішення інших комунікаційних завдань всередині великої корпорації. Онлайн-конференції стають зручною формою комунікацій для політичних партій і громадських рухів. Організація контрольованих онлайн-зустрічей є унікальним інструментом у практиці шлюбних агентств.

Таким чином, сервіс для проведення вебінарів є універсальною площадкою для організації різноманітних форм онлайн-навчання та ділового спілкування.

3.Різновиди проведення вебінару. *Онлайн-семінар* – різновид веб-конференції, проведення онлайн-зустрічей або презентацій через Інтернет у режимі реального часу. Під час веб-конференції кожен з учасників знаходиться біля свого комп'ютера, а зв'язок між ними підтримується через Інтернет за допомогою завантаження програми, встановленого на комп'ютері кожного учасника, або через веб-додаток. В останньому випадку, щоб приєднатися до конференції, потрібно просто ввести URL (адреса сайту). [2]

Веб-конференції (англ. Web conferencing) – технології та інструменти для онлайн-зустрічей та спільної роботи в режимі реального часу через Інтернет [3].

Веб-конференції дозволяють проводити онлайн-презентації, спільно працювати з документами і додатками, синхронно переглядати сайти, відеофайли і зображення. При цьому кожен учасник знаходиться на своєму робочому місці за комп'ютером.

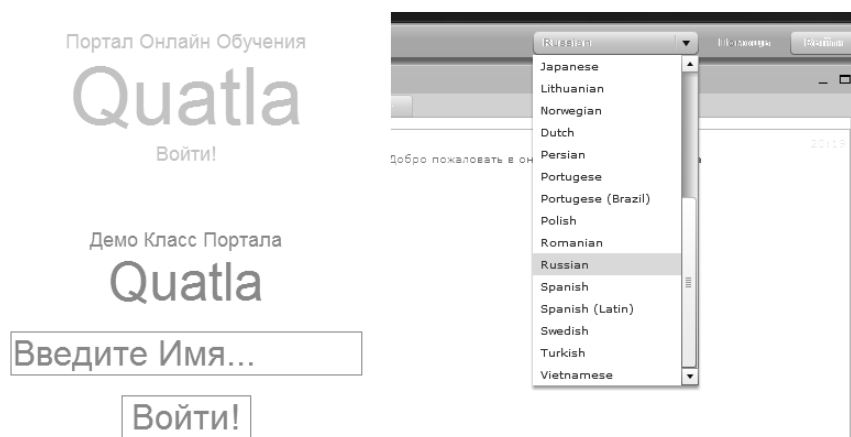
Веб-конференції, які припускають «одностороннє» мовлення спікера і мінімальний зворотний зв'язок від аудиторії, називають вебінарами.

Онлайн-семінари проводяться на «вебінарних» майданчиках. *Майданчик вебінарів* – Інтернет-сайт (або портал), призначений для проведення онлайн-заходів. Наприклад <http://quatla.com/>. На якому буде відбуватися пояснення у використанні. (мал.1)

Для того щоб розпочати проведення вебінару, тобто його початкову організацію:

Потрібно знайти Майданчик.

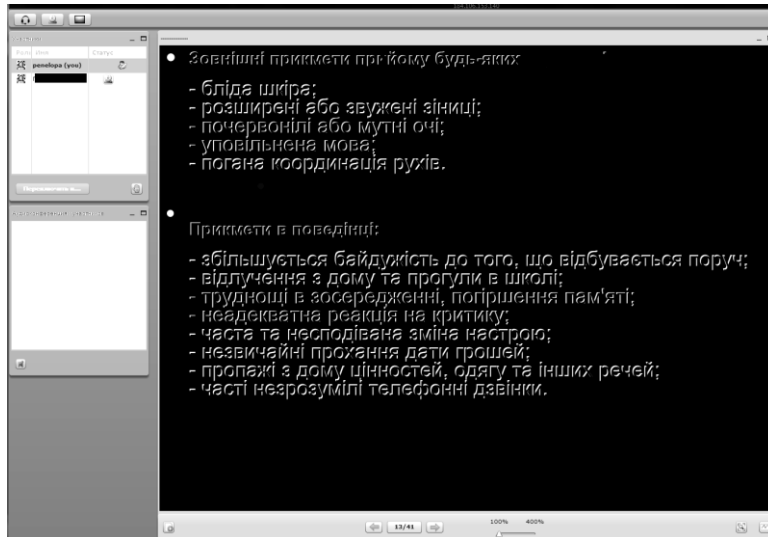
Майданчики можуть бути безкоштовними або платними. У даному випадку безкоштовний варіант не завжди гірше платного. Деякі вільні майданчики мають необхідний функціонал, хоча зазвичай обмежують ведучого за кількістю учасників. Існують й інші недоліки: відсутність технічної підтримки та перешкоди в трансляції, пов'язані з великою завантаженістю безкоштовних сервісів.

Мал.1

(Демонстраційна версія вебінарного майданчику)

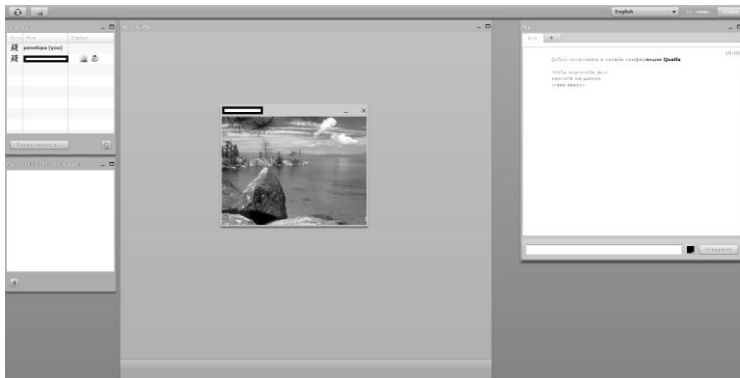
Повний аналіз платформ для проведення вебінарів <http://quatla.com/>, ми приводимо типові функції конференц-зв'язку:

Мал. 2
(Демонстрація презентації)

- ✚ Слайдові презентації (зазвичай створюються за допомогою PowerPoint) (мал. 2)
- ✚ Відео в режимі реального часу (через веб-камеру або цифрову відеокамеру)
- ✚ VoIP (аудіо зв'язок через комп'ютер в режимі реального часу з використанням навушників або колонок)
- ✚ Веб-тури – коли адреси сторінок, дані форм, cookies, скрипти та інша інформація про сеанс може бути передана іншим учасникам з метою використання її для наочного навчання з елементами входу в систему, кліками тощо. Даний тип функцій гарний для демонстрації сайту при безпосередній участі користувачів.
- ✚ Запис (розміщується за унікальним веб-адресою, для наступного перегляду \ прослуховування будь-яким користувачем Інтернету)

- ✚ Whiteboard (електронна дошка для коментарів, на якій ведучий і слухачі можуть залишати позначки або коментувати пункти слайдової презентації).
- ✚ Текстовий чат – для сеансів питань і відповідей у режимі реального часу, що проводяться тільки для учасників конференції. У чаті можливо як групове (повідомлення видно всім учасникам) так і приватне спілкування (розмова між двома учасниками).
- ✚ Голосування та опитування (дозволяють ведучому опитувати аудиторію, надаючи на вибір кілька варіантів відповідей).

Мал. 3

(Функція демонстрації фото карток)

- ✚ Screen sharing / видалений робочий стіл / спільне використання додатків (коли учасники можуть переглядати все, що вже було відображено на їх моніторі провідним веб-конференції. Деякі програми спільного використання мають функції видаленого робочого столу, що дозволяє учасникам частково управляти комп'ютером (екраном) ведучого. Однак це функція широкого поширення не отримала).

Мал. 4

(Функція демонстрації текстових файлів)

- ✚ Важливою функцією програм для організації конференц-зв'язку через Мережу є спільне використання додатків (application sharing). Це означає, що один учасник веб-конференції може передати контроль над додатком (наприклад, браузером, таблицею тощо) будь-якому іншому учаснику.
- ✚ Окрім презентацій, ви можете викласти, все що завгодно (текстові файли, малюнки, фотокартки тощо). (мал. 3-4)
- ✚ Окрім спільного використання додатків (application sharing), та передачі контролю над додатком іншому учаснику конференції, ведучий може дати слово іншому учаснику конференції, або передати керівництво над вебінаром.

*Отже з висновку негативи співпраці з вебінарними майданчиками:
Великі черги на платних майданчиках, приходитьсь довго очікувати.
Безкоштовні майданчики, не володіють усіма функціями, але і тих іноді*

буває достатньо. Багато функцій може не працювати, що є непередбаченим ускладненням.

4. Аспекти використання вебінару під час викладання дисциплін загального циклу:

- ✚ Завантаження слайдових презентацій (зазвичай створених за допомогою PowerPoint).
- ✚ Як працювати з презентацією? (мал. 6-8)

Для того щоб завантажити презентацію потрібно натиснути на кнопку «завантаження», далі обрати файл презентації, котрий вам потрібен, дочекатися завантаження презентації, та презентація готова до використання (мал. 5).

Мал.5 (Покрокове пояснення, способу завантаження презентації)

Мал. 6 (Перемикання слайдів презентації)

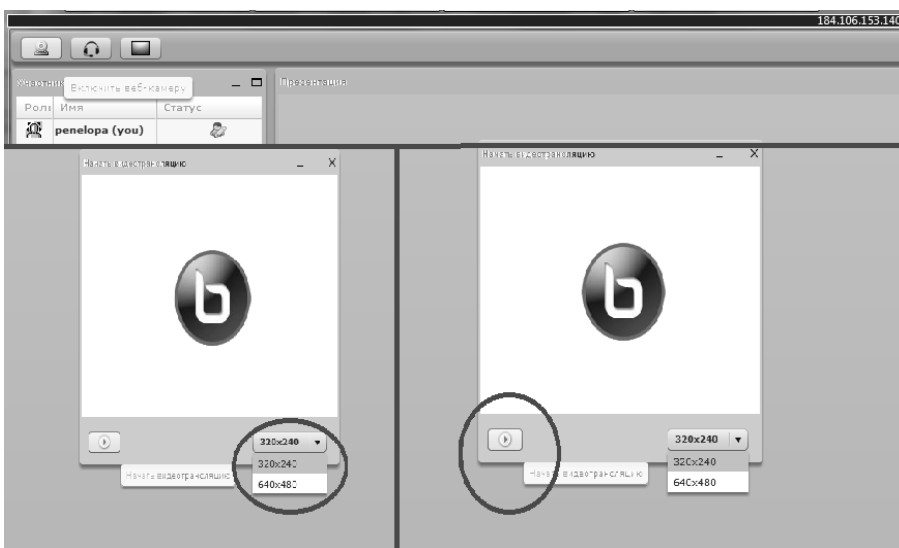
Мал. 7 (Збільшення масштабу та повернення до реального розміру)

Мал. 8 (Панель інструментів, дозволяє робити маленькі зміни та корективи. Дає можливість домальовувати, додавати фігури (прямокутник, еліпс))

🌐 Відео в режимі реального часу (через веб-камеру або цифрову відеокамеру)

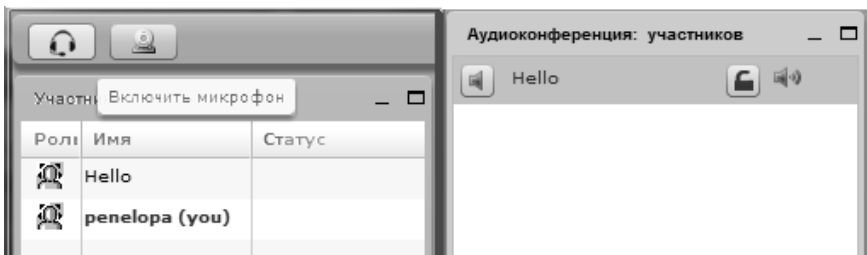
- 1) Для початку натискаємо на кнопку «відео трансляції»
- 2) Обираєте потрібні для вас параметри.
- 3) Розпочати відео трансляцію (Мал. 9)

(мал. 9) (Покрокове пояснення використання відео в режимі реального часу)

🌐 VoIP (аудіо зв'язок через комп'ютер в режимі реального часу з використанням навушників або колонок)

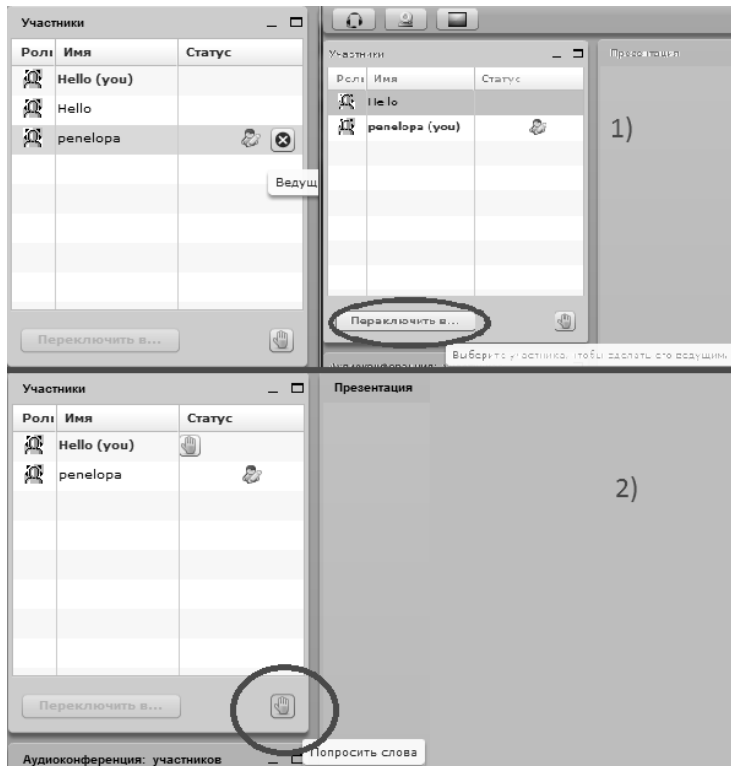
- 1) Натискаєте на кнопку «Ввімкнути мікрофон»
- 2) Далі розпочинаєте або проводите або слухати семінар. (Мал. 10)

Мал. 10 (Покрокове пояснення використання аудіо зв'язку через комп'ютер в режимі реального часу з використання навушників або колонок)

✚ Можливості ведучого давати слово іншому учаснику конференції, або передати керівництво над вебінаром.

- 1) Для передачі керівництва над семінаром, достатньо обрати учасника та натиснути на кнопку. (Мал. 11)
- 2) Можливість «отримати слово»

Мал. 11(Пояснення використання можливості ведучого давати слово іншому учаснику конференції, або передати керівництво над вебінаром)

Висновки:

Аналізуючи викладений матеріал можемо зробити наступні висновки:

1. Вебінар – це мультимедійний інструмент для організації онлайн-навчання та ділового спілкування. З цілою низкою віртуальних комунікацій, для оптимізації процесу навчання. У залежності від поставленої мети можна вибрати найбільш оптимальніший формат вебінару.

2. Сервіс для проведення вебінарів є універсальним майданчиком для організації різноманітних форм онлайн-навчання та ділового спілкування.

3. Негативи співпраці з вебінарними майданчиками:

великі черги на платних майданчиках, приходиться довго очікувати; безкоштовні майданчики, не володіють усіма функціями, але і тих іноді буває достатньо; багато функцій може не працювати, що є непередбаченим ускладненням.

Ми дійшли до того, що вебінари зручна технологія і засіб здійснення едукативного процесу. За допомогою онлайн-семінарів, є можливість навчатися, проводити ділові конференції, з будь-якої точки світу. Має багато можливостей (наприклад: відео зв'язок, аудіо зв'язок, можливість переглядати малюнки, текстові файли, презентації, графіки). Хоч мовлення під час вебінару є одностороннім, керівник має можливість передати слово будь-якому з учасників конференції. Існує дуже великий вибір серед «вебінарних» майданчиків. Але платний майданчик, не завжди краще безкоштовного. Тому, що на деяких безкоштовних майданчиках, існує достатньо функцій для проведення семінару не гіршого за платний. Недолік платних майданчиків, на наш погляд, це великі черги, іноді можливе те що ви можете прочекати місяць. Зручність полягає також в тому, що ви можете зайти на майданчик, та обрати будь-який вебінар, в якому надалі можете прийняти участь. Але існують закриті вебінари, для того щоб прийняти участь, потрібен можливо запис, і входити доводиться під логіном та паролем, які вам дадуть ведучі або організатори.

Хочемо зауважити, що завдяки вебінару, стають доступні вузькоспеціалізовані онлайн-курси і консультації провідних фахівців з географічно віддалених від слухача місць, на що не завжди можна розраховувати у традиційній системі навчання. Використання вебінарів сприяє всебічному розвитку залучаючи новітні інформаційно-комунікаційні та психолого-педагогічні технології.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаються в деталізації використання вебінарів для викладання дисциплін природничо-математичного циклу.